יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל סִפּוּרִים

כָּתַב וְלִקֵּט: יוֹאֵל פֶּרֶץ

אִיֵּר: אַמִּי רוּבִינְגֶר

עָרַךְ: שְׁלֹמֹה אַבַּס

יְרוּשָׁלַיִם
שֶׁל סִפּוּרִים

כָּתַב וְלִקֵּט: יוֹאֵל פֶּרֶץ
אִיֵּר: אַמִּי רוּבִינְגֶר

הוֹצָאַת עָגוֹר

תֹּכֶן הָעִנְיָנִים

1. אַהֲבַת אַחִים 8
2. בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי 14
3. מִי הוּא מֹשֶׁה 18
4. זִכְרוֹנוֹתָיו שֶׁל חֲמוֹר 23
5. הָעֵץ עַל קִבְרוֹ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן 29
6. פַּלָּח הָיִיתָ וּפַלָּח תִּשָּׁאֵר 36
7. אֶרֶץ הַיַּהֲלוֹמִים 40
8. אֵיךְ בָּא הַקָּפֶה לָעוֹלָם 47
9. שְׁנֵי שְׁכֵנִים 53
10. קֶרֶן הַצְּבִי 57
11. מַעֲשֶׂה בְּוָזִיר מַרְבֶּה לַהַג כַּמַּיִם וּבְהַצָּלָה פְּלִאִית שֶׁהִגִּיעָה מִירוּשָׁלַיִם 74
12. יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים 84
13. מַעֲשֶׂה בְּאֶל־חַדֶּר, בְּצָעִיר חֲסַר כֹּל וּבִבְתָּהּ שֶׁל הֶלֶנָה הַמַּלְכָּה מֵאִיסְטַנְבּוּל 89
14. הַדְּרוֹר וְרַעְיָתוֹ 95
15. הַכֻּתֹּנֶת וּמַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ 98
16. הַחֻמְצָה 102
17. מִסְדַּר זְהוּי 108
18. לֹא לוֹקֵחַ סִכּוּן 113
19. לְמִי שַׁיֶּכֶת הָאֲדָמָה 115
20. סִפּוּר הַמֶּלֶךְ שֶׁאָסַר עַל קִדּוּשׁ לְבָנָה 119
21. הָאוֹטוֹמָט הָרִאשׁוֹן בִּירוּשָׁלַיִם 128
22. מַדּוּעַ בָּנָה סוּלֵימָן אֶת חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם 134
23. מְקוֹרוֹת וְהֶעָרוֹת 137

בְּאַחַת הַשַּׁבָּתוֹת הָלַכְתִּי לְבַקֵּר אֶת דּוֹדִי וְדוֹדָתִי הַגָּרִים בִּשְׁכוּנַת מָקוֹר בָּרוּךְ שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם.

"בָּרוּךְ הַבָּא," בֵּרַךְ אוֹתִי דּוֹדִי לְשָׁלוֹם.

"בָּרוּךְ הַנִּמְצָא," עָנִיתִי, וּכְבָר הוֹשִׁיב אוֹתִי דּוֹדִי עַל הַכֶּרֶסָה הָרְחָבָה שֶׁבַּחֲדַר הָאוֹרְחִים וְהַדּוֹדָה הִזְדָּרְזָה לְהָבִיא מַגָּשׁ וְעָלָיו מַיִם צוֹנְנִים וּמְעַט רִבָּה תּוֹצֶרֶת בַּיִת, כְּמִנְהַג יְהוּדֵי סְפָרַד – לְהַמְתִּיק בְּרִבָּה בּוֹאוֹ שֶׁל אוֹרֵחַ.

דּוֹדִי הִתְיַשֵּׁב מוּלִי בְּהַרְחָבַת הַדַּעַת, קֵרֵב אֵלַי אֶת קַעֲרַת הַפִּצְחוֹנִים, וּמִיָּד הִתְחִיל לָשִׂיחַ עִמִּי בַּנּוֹשֵׂא הֶחָבִיב עָלָיו מִכֹּל – עִיר הֶלַּדְתּוֹ.

"יְרוּשָׁלַיִם," הוּא אוֹמֵר, "הִיא יְפֵהפִיָּה אֲמִתִּית, וּמִי שֶׁלֹּא רָאָה אֶת יְרוּשָׁלַיִם בְּתִפְאַרְתָּהּ – לֹא רָאָה כְּרַךְ גָּחָמָד מִיָּמָיו!"

"נוּ," אָמַרְתִּי, "אָז אוּלַי תְּסַפֵּר לִי מַשֶּׁהוּ מִנִּפְלְאוֹת הָעִיר שֶׁלְּךָ."

"הָעִיר שֶׁלְּךָ?" הִזְדַּעֵק דּוֹדִי, "רָשָׁע שֶׁכְּמוֹתְךָ! תַּגִּיד שֶׁלָּנוּ – שֶׁלִּי וְשֶׁלְּךָ וְשֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל!" וּבִקְרִיצַת עַיִן הוֹסִיף: "וַאֲפִלּוּ שֶׁל הַתֵּל־אֲבִיבִים..."

"אָז מָה – לְסַפֵּר לְךָ עַל יְרוּשָׁלַיִם? עַל יְרוּשָׁלַיִם אֵין צֹרֶךְ לְסַפֵּר – הִיא מְסַפֶּרֶת עַל עַצְמָהּ. אִם רַק תֵּצֵא לָרְחוֹב, תִּטַּיֵּל מְעַט בִּשְׁכוּנוֹתֶיהָ וְתַטֶּה אֹזֶן, מֻבְטָח לְךָ שֶׁתִּשְׁמַע לֹא סִפּוּר אֶחָד אֶלָּא אֲלָפִים וּרְבָבוֹת!"

וְכָךְ, צֵרַפְנוּ עֲשִׂיָּה לַאֲמִירָה וְיָצָאנוּ, דּוֹדִי וַאֲנִי, לְשׁוֹטֵט בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם, לְהִתְבַּסֵּם מֵאֲוִירָתָהּ וּלְהַקְשִׁיב לְסִפּוּרֶיהָ.

יָצָאנוּ מִן הַבַּיִת, עָלִינוּ בְּמַעֲלֵה רְחוֹב יְחֶזְקֵאל וְעַד מְהֵרָה נִצַּבְנוּ בִּפְתִחָה שֶׁל שְׁכוּנַת הַבּוּכָרִים.

״שְׁכוּנָה זוֹ,״ הִסְבִּיר דּוֹדִי, ״הִיא מִן הַיְּפוֹת שֶׁבִּשְׁכוּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם. הִיא נִבְנְתָה עַל־יְדֵי יְהוּדִי בּוּכָרָה לִפְנֵי תִּשְׁעִים שָׁנָה בְּעֶרֶךְ, אַךְ כַּיּוֹם הַדַּלְדְּלָה הַשְּׁכוּנָה, יָרְדָה מִגְּדֻלָּתָהּ וְרַק מְעַטִּים מִבֵּין צֶאֱצָאֵיהֶם שֶׁל מְקִימֵי הַשְּׁכוּנָה עֲדַיִן גָּרִים בָּהּ. הִנֵּה כָּאן, בְּבַיִת זֶה גָּר יְדִידִי שְׁלֹמֹה מַשְׁהַיּוֹף, שֶׁסָּבוֹ הָיָה מִמְּיַסְּדֵי הַשְּׁכוּנָה, וְאִם עֵינַי אֵינָן מַטְעוֹת אוֹתִי, הוּא מֵסֵב בְּחֶבְרַת אוֹרְחָיו בַּחֲצַר הַבַּיִת וְלוֹגֵם חַמִּין שֶׁל שַׁבָּת, וְאֵין לְךָ שָׁעָה טוֹבָה מִזּוֹ לִשְׁמֹעַ סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת.״

נִכְנַסְנוּ לֶחָצֵר. בַּעַל הַבַּיִת, יְהוּדִי רַחַב גֶּרֶם, שֶׁכִּפָּה בּוּכָרִית צִבְעוֹנִית לְרֹאשׁוֹ, קִדֵּם בְּשִׂמְחָה אֶת פָּנֵינוּ וְהִזְמִינָנוּ לְהִצְטָרֵף לְאוֹרְחָיו.

עַד מְהֵרָה מָזַג לָנוּ תֵּה מִתּוֹךְ סָמוֹבַר כֶּסֶף גָּדוֹל וּכְשֶׁשָּׁמַע מִדּוֹדִי שֶׁאֲנִי חוֹבֵב סִפּוּרִים, פָּנָה אֶל אֶחָד מֵאוֹרְחָיו וְאָמַר:

״רַבִּי נִסִּים, פְּתַח פִּיךָ וְיָאִירוּ דְּבָרֶיךָ. הֲרֵי אַתָּה יָדוּעַ בִּשְׁכוּנָתְךָ, שְׁכוּנַת אֹהֶל מֹשֶׁה, כִּמְסַפֵּר סִפּוּרִים. סַפֵּר לָנוּ מִסִּפּוּרֵי יְרוּשָׁלַיִם.״

רַבִּי נִסִּים חִיֵּךְ בִּמְאוֹר פָּנִים, לָגַם לְגִימָה אֲרֻכָּה מִן הַסֶּפֶל שֶׁבְּיָדוֹ וְאָמַר:

״יְרוּשָׁלַיִם הִיא מֶרְכַּז הָעוֹלָם וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא הַיַּהֲלוֹם שֶׁבַּכֶּתֶר. אֲסַפֵּר לָכֶם סִפּוּר עַל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, סִפּוּר שֶׁשָּׁמַעְתִּי בְּיַלְדוּתִי מִפִּי סָבִי.״

אַהֲבַת אַחִים

כַּאֲשֶׁר חָשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם כִּי קִצּוֹ קָרֵב, קָרָא אֵלָיו אֶת בְּנוֹ שְׁלֹמֹה וְאָמַר לוֹ:

״בְּנִי, כָּל יָמַי חָלַמְתִּי לִבְנוֹת אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם אַךְ הַדָּבָר לֹא נִסְתַּיֵּע. עַתָּה אֲנִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ

וְאַתָּה עָתִיד לַעֲלוֹת עַל כֵּס הַמְּלוּכָה וְלִתְפֹּס אֶת מְקוֹמִי. אַחֲרֵי מוֹתִי – חַפֵּשׂ וּמְצָא מָקוֹם מַתְאִים בִּירוּשָׁלַיִם וְשָׁם תָּקִים אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ."

עָצַם דָּוִד אֶת עֵינָיו וּבְנוֹ שְׁלֹמֹה הֵבִיאוֹ לִמְנוּחַת עוֹלָמִים בְּכָל הַכָּבוֹד הָרָאוּי לוֹ. מִשֶּׁתַּמּוּ יְמֵי הָאֵבֶל, נִגַּשׁ שְׁלֹמֹה לְהוֹצִיא לַפֹּעַל אֶת צַוָּאַת אָבִיו. אָסַף חָמְרֵי בִּנְיָן, כֹּבֵץ פּוֹעֲלִים וּבַעֲלֵי־מְלָאכָה, בָּחַר בִּגְבָעָה נְשָׂאָה וְנָתַן צַו לְהַתְחִיל בַּמְּלָאכָה. אֲבָל דָּא עָקָא – כָּל מַה שֶּׁבָּנוּ הַפּוֹעֲלִים בַּיּוֹם הִתְמוֹטֵט בַּלַּיְלָה וְהָעֲבוֹדָה לֹא הִתְקַדְּמָה.

וּשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, בְּחָיוֹתוֹ חָכָם גָּדוֹל, אָמַר:

"נִרְאִים הַדְּבָרִים שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹחָה מִן הַמָּקוֹם שֶׁבָּחַרְתִּי בּוֹ לְהָקְמַת הַמִּקְדָּשׁ."

צִוָּה הַמֶּלֶךְ לְהַתְחִיל לִבְנוֹת אֶת הַמִּקְדָּשׁ בְּמָקוֹם חָדָשׁ, בְּמָקוֹם שֶׁאֹרָעָה בּוֹ עֲקֵדַת יִצְחָק, וְשׁוּב נִכְשַׁל הַמִּפְעָל וְהַכֹּל הִתְמוֹטֵט. נִסָּה בְּמָקוֹם שָׁם חָלַם יַעֲקֹב אֶת חֲלוֹמוֹ, וְגַם שָׁם לֹא הֵאִירָה לוֹ הַהַצְלָחָה פָּנִים. מַה לַּעֲשׂוֹת? שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ דָּאַג מְאֹד, לֹא אָכַל וְלֹא שָׁתָה. כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה רַק חָשַׁב אֵיךְ לְמַלֵּא אֶת מִצְוַת אָבִיו, וְאֵיךְ לִמְצֹא אֶת הַמָּקוֹם הַמַּתְאִים לַהָקְמַת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

לַיְלָה אֶחָד, כַּאֲשֶׁר נָדְדָה שְׁנָתוֹ מֵרֹב מַחֲשָׁבוֹת וּדְאָגוֹת, אָמַר בְּלִבּוֹ: 'אֱלֹהַּ וְאָשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה, אוּלַי שָׁם תָּנוּחַ עָלַי הָרוּחַ וַאֲגַלֶּה מָה הַמָּקוֹם הַמְיֹעָד לַהָקְמַת הַמִּקְדָּשׁ.'

וְהִנֵּה, בְּאוֹתוֹ מָקוֹם גָּרוּ שְׁנֵי אַחִים, שֶׁקִּבְּלוּ מֵאֲבִיהֶם בִּירֻשָּׁה חֶלְקַת שָׂדֶה וּבַיִת. בְּשָׂדֶה זֶה זָרְעוּ הָאַחִים חִטָּה וּכְשֶׁבָּשְׁלָה הַקָּמָה וְנִקְצְרָה, אָסְפוּ שְׁנֵי הָאַחִים אֶת הַיְבוּל וְעָרְמוּ אוֹתוֹ בַּשָּׂדֶה בְּשָׁתֵי עֲרֵמוֹת שָׁווֹת. לְעֵת עֶרֶב הָלְכוּ הָאַחִים אִישׁ אִישׁ לְבֵיתוֹ. הָאָח הָאֶחָד גָּר בַּקּוֹמָה הָעֶלְיוֹנָה

וְהָאָח הַשֵּׁנִי בַּקּוֹמָה הַתַּחְתּוֹנָה. אַחַד הָאַחִים הָיָה רָזָק וְהַשֵּׁנִי נָשׂוּי וְאָב לִילָדִים.

כַּאֲשֶׁר עָלָה הָאָח הַנָּשׂוּי עַל מִשְׁכָּבוֹ חָשַׁב לְעַצְמוֹ: 'אֲנִי כְּבָר מְסֻדָּר בַּחַיִּים – נָשׂוּי וְאָב לִילָדִים, אֲבָל אָחִי הַמִּסְכֵּן עוֹד טֶרֶם הֵקִים בַּיִת בְּיִשְׂרָאֵל וְהוּא זָקוּק לְכֶסֶף רַב. אֵין זֶה מִן הַדִּין שֶׁחֶלְקִי בַּחַטָּה יִהְיֶה זֵהֶה לְשֶׁלּוֹ.'

מֶה עָשָׂה? כַּאֲשֶׁר רָאָה שֶׁאִשְׁתּוֹ כְּבָר יְשֵׁנָה, קָם מִיצוּעוֹ, פָּתַח בַּחֲשַׁאי אֶת הַדֶּלֶת, הָלַךְ אֶל הַשָּׂדֶה וְהִתְחִיל לְהַעֲבִיר חַטָּה מֵעֲרֵמָתוֹ לַעֲרֵמַת אָחִיו. כַּאֲשֶׁר הֶעֱרִיךְ שֶׁכְּבָר הֶעֱבִיר דַּיּוֹ, שָׁב לְבֵיתוֹ, עָלָה עַל מִשְׁכָּבוֹ וְנִרְדַּם בְּלֵב שָׁקֵט.

אֲבָל גַּם אָחִיו – נָדְדָה שְׁנָתוֹ. הוּא הִתְהַפֵּךְ עַל מִשְׁכָּבוֹ וְחָשַׁב: 'חֶלְקָה שָׁוָה זוֹ, שֶׁחִלַּקְנוּ בֵּינֵינוּ אֶת הַחִטָּה, בְּטָעוּת יְסוֹדָה. אָחִי, הֲרֵי הוּא נָשׂוּי וּבַעַל מִשְׁפָּחָה וּצְרָכָיו מְרֻבִּים מִשֶּׁלִּי. לֹא, הַמַּצְפּוּן שֶׁלִּי לֹא יֶחְדַּל מִלְּהָצִיק לִי אִם לֹא אַעֲבִיר חֵלֶק מִן הַחִטָּה מֵעֲרֵמָתִי לַעֲרֵמַת אָחִי.'

וְהוּא מִהֵר אֶל הַשָּׂדֶה, נָטַל אֶת יָדוֹ וְהֵחֵל לִגְרֹעַ חִטִּים מֵעֲרֵמָתוֹ וּלְהַעֲרִימָם עַל עֲרֵמַת אָחִיו.

לַמָּחֳרָת בַּבֹּקֶר, כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ שְׁנֵי הָאַחִים לַשָּׂדֶה לְהַמְשִׁיךְ בִּמְלֶאכֶת הַקָּצִיר, נוֹכְחוּ לָדַעַת כִּי הָעֲרֵמוֹת שָׁווֹת בְּנָדְלָן.

כַּאֲשֶׁר יָרַד הַלַּיְלָה אָמַר הָאָח הַנָּשׂוּי בְּלִבּוֹ: 'כַּנִּרְאֶה לֹא הֶעֱבַרְתִּי מַסְפִּיק חִטִּים מֵעֲרֵמָתִי לַעֲרֵמַת אָחִי, וְהוּא יָצָא לַשָּׂדֶה וְחָזַר עַל מַעֲשֵׂהוּ מֵאֶמֶשׁ. אֶלָּא שֶׁגַּם בְּלִבּוֹ שֶׁל אָחִיו עָלָה רַעְיוֹן דּוֹמֶה, וְשׁוּב מָצְאוּ הָאַחִים, לְעֵת בֹּקֶר, כִּי הָעֲרֵמוֹת נוֹתְרוּ שָׁווֹת כְּשֶׁהָיוּ.

וְהִנֵּה הַלַּיְלָה הַשְּׁלִישִׁי, הָיָה הַלַּיְלָה שֶׁשְּׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ יָצָא לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה, וְרַגְלָיו הוֹלִיכוּהוּ סָמוּךְ לַשָּׂדֶה שֶׁל שְׁנֵי הָאַחִים. הַמֶּלֶךְ הָיָה עָיֵף. הוּא יָשַׁב לָנוּחַ מִתַּחַת לְעֵץ וְאָמַר:

'אָנוּחַ כָּאן מְעַט, וְאוּלַי יִזְדַּמֵּן לִי לִשְׁמֹעַ חַיָּה אוֹ עוֹף שֶׁיַּנְחוּ אוֹתִי בְּחִפּוּשַׂי.'

עוֹד הוּא יוֹשֵׁב תַּחַת הָעֵץ וְהִנֵּה נָחֲתוּ שְׁתֵּי צִפֳּרִים עַל הֶעָנָף שֶׁמֵּעָלָיו וְהַמֶּלֶךְ שָׁמַע צִפּוֹר אַחַת אוֹמֶרֶת לְרֵעוּתָהּ:

"אֲחוֹתִי, הֲיוֹדַעַת אַתְּ מַה מִּתְרַחֵשׁ בְּשָׂדֶה וֶה מִדֵּי לַיְלָה?"

"לֹא מַה קּוֹרֶה כָּאן?"

"שְׁנֵי הָאַחִים, בַּעֲלֵי הַשָּׂדֶה, אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה אַהֲבַת אֱמֶת, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מִתְאַמֵּץ לְהַעֲבִיר לְרִשּׁוּתוֹ שֶׁל אָחִיו חֵלֶק גָּדוֹל יוֹתֵר מִן הַחִטָּה, וּכְבָר שְׁנֵי לֵילוֹת הֵם מַעֲבִירִים חִטָּה כָּל אֶחָד לַעֲרֵמַת אָחִיו..."

כַּאֲשֶׁר שָׁמַע שְׁלֹמֹה אֶת שִׂיחַת הַצִּפֳּרִים אָמַר בְּלִבּוֹ: 'הָבָה וְאֶרְאֶה אִם גַּם הַלַּיְלָה יִקְרֶה כַּדָּבָר הַזֶּה. עוֹד הוּא מְהַרְהֵר בַּדָּבָר וְהִנֵּה נִגְלָה לְעֵינָיו אַחַד הָאַחִים נוֹשֵׂא אֶת בְּיָדוֹ וּמִתְקָרֵב אֶל הָעֲרֵמוֹת, וּבְאוֹתוֹ רֶגַע עָצְמוּ הִגִּיעַ לְשָׁם גַּם אָחִיו וְאַף הוּא מַחֲזִיק אֶת בְּיָדוֹ. כַּאֲשֶׁר רָאוּ הָאַחִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי הֵבִינוּ מַה קָּרָה. הֵם נִגְּשׁוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְהִתְחַבְּקוּ. בְּאוֹתוֹ רֶגַע יָצָא שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ מִמַּחֲסֵה הָעֵץ וְהִתְגַּלָּה לְעֵינֵיהֶם.

'שָׂדֶה זֶה,' חָשַׁב הַמֶּלֶךְ, 'הוּא הוּא הַשָּׂדֶה שֶׁרָאוּי לִבְנוֹת עָלָיו אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ,' וּמִיָּד פָּנָה אֶל שְׁנֵי הָאַחִים וְשָׁאַל אוֹתָם:

"רְאוּ, בִּרְצוֹנִי לִרְכֹּשׁ מִכֶּם אֶת חֶלְקַת הַשָּׂדֶה הַזּוֹ, כֵּינָן שֶׁפִּה גִּלִּיתִי מַה הִיא אַהֲבַת אֱמֶת, אַהֲבָה שֶׁאֵין עִמָּהּ לֹא כְּנָאָה וְלֹא תַּחֲרוּת, וְזֶה הַמָּקוֹם הַיָּאֶה לִבְנִיַּת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. הַאִם תַּסְכִּימוּ לִמְכֹּר לִי אֶת חֶלְקַת הַשָּׂדֶה שֶׁלָּכֶם?"

"לִמְכֹּר?" קָרְאוּ הָאַחִים פֶּה אֶחָד, "בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן

לֹא! נַעֲנִיק לְךָ שָׂדֶה זֶה בְּמַתָּנָה!״

וּשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּבֵּד אֶת מַתְּנָתָם, הֶעֱנִיק לָהֶם מַתָּנוֹת לָרֹב וְצִוָּה עַל פּוֹעֲלָיו לְהַתְחִיל לִבְנוֹת אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בַּשָּׂדֶה שֶׁקִּבֵּל מִשְּׁנֵי הָאַחִים. מְלֶאכֶת הַבִּנְיָן צָלְחָה בְּיָדוֹ וְהַקִּירוֹת הִתְרוֹמְמוּ וְהָלְכוּ, וְעַד מְהֵרָה נִצַּב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ עַל תִּלּוֹ בִּמְלֹא תִפְאַרְתּוֹ.

כָּךְ כִּיֵּם שְׁלֹמֹה אֶת צַוָּאַת אָבִיו וּבָנָה אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

״מְעַנְיֵן,״ אָמַר דּוֹדִי, לְאַחַר שֶׁסִּיֵּם רַבִּי נִסִּים אֶת סִפּוּרוֹ, ״הַסִּפּוּר שֶׁסִּפַּרְתָּ זֶה עַתָּה הֶעֱלָה בְּזִכְרוֹנִי סִפּוּר אַחֵר, שֶׁגַּם הוּא קָשׁוּר בִּשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וּבְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ.

״לִפְעָמִים כַּאֲשֶׁר הָיִתָה גִּיסָתִי מַקְדִּיחָה אֶת תַּבְשִׁילָהּ (וְזֶה, הָאֱמֶת נִתְּנֶת לְהֵאָמֵר, קָרָה לְעִתִּים נְדִירוֹת), בִּמְקוֹם לְהִתְאוֹנֵן עַל רֹעַ מַזָּלָהּ, הָיְתָה אוֹמֶרֶת: 'בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי!' יוֹם אֶחָד שָׁאַלְתִּי אוֹתָהּ מַדּוּעַ הִיא חוֹזֶרֶת עַל הָאִמְרָה הַזּוֹ כָּל אֵימַת שֶׁמַּשֶּׁהוּ לֹא עוֹלֶה בְּיָדָהּ, וְזֶה הַסִּפּוּר שֶׁשָּׁמַעְתִּי מִפִּיהָ כְּמַעֲנֶה לִשְׁאֵלָתִי:

בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי

מְסַפְּרִים עַל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, שֶׁכַּאֲשֶׁר הֵחֵלִיט לְהַנְצִים אֶת חֲלוֹמוֹ שֶׁל אָבִיו, דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וְלִבְנוֹת אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, נִגַּשׁ לַמְּלָאכָה בְּהִתְלַהֲבוּת רַבָּה. הוּא נָהַג לָבוֹא מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֶל הַר הַבַּיִת, כְּדֵי לַעֲלֹב מִקָּרוֹב אַחֲרֵי הִתְקַדְּמוּת הָעֲבוֹדָה וּלְפַקֵּחַ אִישִׁית עַל הַנַּעֲשֶׂה.

כָּךְ חָלְפוּ הַיָּמִים. הַמֶּלֶךְ נֶהֱנָה מְאֹד מֵהִתְקַדְּמוּת הָעֲבוֹדָה, וּבְכָל הִזְדַּמְּנוּת הָיָה מְהַלֵּל וּמְשַׁבֵּחַ אֶת הַפּוֹעֲלִים הֶחָרוּצִים וּמַבִּיעַ בִּפְנֵיהֶם אֶת שְׂבִיעוּת רְצוֹנוֹ.

וְהִנֵּה, הִבְחִין הַמֶּלֶךְ שֶׁבֵּין כָּל הַפּוֹעֲלִים הַשּׁוֹקְדִים בְּשִׂמְחָה עַל מְלַאכְתָּם וּמְלַוִּים אוֹתָהּ בְּשִׁירָה וּבְדִבְרֵי מַהֲתַלּוֹת, יֶשְׁנוֹ סַתָּת אֶחָד שֶׁאֵינוֹ חָדֵל מִלְּהֵאָנַח, וְעִם כָּל מַכָּה וּמַכָּה שֶׁהוּא מַכֶּה בְּפַטִּישׁוֹ, הוּא אוֹמֵר:

"בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי! בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי!"

הַדָּבָר עוֹרֵר אֶת סַקְרָנוּתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ. מַה יֵּשׁ לוֹ לַסַּתָּת שֶׁהוּא חוֹזֵר לְלֹא הֶרֶף עַל אִמְרָתוֹ הַמּוּזָרָה?

בְּתֹם יוֹם הָעֲבוֹדָה צִוָּה הַמֶּלֶךְ לְהָבִיא אֶת הַסַּתָּת לְפָנָיו, וְהִזְמִין אוֹתוֹ לָשֶׁבֶת לְצִדּוֹ עַל הַסַּפָּה הָרְחָבָה שֶׁבַּחֲדַר הָאוֹרְחִים.

"אֱמֹר לִי, יְדִידִי," פָּנָה אֵלָיו הַמֶּלֶךְ, "עָקַבְתִּי מִקָּרוֹב אַחֲרֵי עֲבוֹדָתְךָ וְרָאִיתִי שֶׁעִם כָּל מַכָּה וּמַכָּה שֶׁאַתָּה מַכֶּה בְּפַטִּישְׁךָ אַתָּה נֶאֱנָח וְחוֹזֵר עַל הַמִּלִּים 'בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי!' – וַאֲנִי תּוֹהֶה: מַהוּ הַדָּבָר שֶׁרָאִיתָ בְּמוֹ עֵינֶיךָ, וּמַדּוּעַ אַתָּה אוֹמֵר זֹאת בְּעֶצֶב כֹּה רַב?"

"אָח," נֶאֶנַח הַסַּפָּת, "מָה אֹמַר וּמָה אַגִּיד לְךָ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, חֲלוֹם חָלַמְתִּי וּמֵאָז אֵין הוּא מַרְפֶּה מִמֶּנִּי. בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲנִי מַכֶּה בְּפַטִּישִׁי, אֲנִי נִזְכָּר בַּחֲלוֹם וְאוֹמֵר מַה שֶּׁאֲנִי אוֹמֵר, כִּי בְּתוֹךְ תּוֹכִי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא רַק חֲלוֹם הוּא זֶה כִּי אִם גַּם הַמְצִיאוּת הַמָּרָה!"

"וּמָה חָלַמְתָּ?" הִתְעַנְיֵן הַמֶּלֶךְ.

"חָלַמְתִּי," הֵשִׁיב הַסַּפָּת, "שֶׁמַּלְאָךְ מִשָּׁמַיִם נָטַל אוֹתִי בְּיָדוֹ וְהֵבִיא אוֹתִי לְבִקּוּר בְּגַן־עֵדֶן."

"הֲרֵי זֶה חֲלוֹם נֶהְדָּר!" אָמַר שְׁלֹמֹה, "וּמָה עוֹד רָאִיתָ בַּחֲלוֹמְךָ, שֶׁהֶעֱצִיב אוֹתְךָ כָּל־כָּךְ?"

"כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לְשָׁם," הִמְשִׁיךְ הַסַּפָּת, "הֵבִיא אוֹתִי הַמַּלְאָךְ לְגַן נִפְלָא מָלֵא עֲצֵי פְּרִי וַעֲצֵי בְּשָׂמִים. בְּכָל מָקוֹם זָרְמוּ פַּלְגֵי מַיִם זַכִּים שֶׁהִשְׁקוּ אֶת הַגָּן – פְּלָגִים קְטַנִּים וּגְדוֹלִים לְאֵין מִסְפָּר. שָׁאַלְתִּי אֶת הַמַּלְאָךְ: 'מֵאַיִן בָּאִים כָּל הַמַּיִם הַלָּלוּ?'

'בּוֹא אִתִּי,' אָמַר לִי הַמַּלְאָךְ, וְהוּא נָטַל אֶת יָדִי וְהֵבִיא אוֹתִי לְמַעְיָן עָצוּם בְּגָדְלוֹ שֶׁמֵּימָיו נוֹבְעִים בְּעֹז וְנָהָר אַדִּיר יוֹצֵא מִמֶּנּוּ.

'תַּגִּיד,' אָמַרְתִּי לוֹ, 'מֵהוּ הַמַּעְיָן הַנִּפְלָא הַזֶּה?'

'אֵינְךָ יוֹדֵעַ? זֶהוּ הַמָּזָל שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ! אַתָּה רוֹאֶה בְּאֵיזוֹ עָצְמָה שׁוֹפֵעַ מָזָלוֹ?'

לֹא הַרְחֵק מִשָּׁם רָאִיתִי מַעְיָן נוֹסָף, שֶׁאַף כִּי נָפַל בְּגָדְלוֹ מִן הָרִאשׁוֹן, בָּקְעוּ גַּם מִמֶּנּוּ זִרְמֵי מַיִם עַזִּים.

'וְהַמַּעְיָן הַזֶּה?' שָׁאַלְתִּי.

'הַמַּעְיָן הַזֶּה,' הֵשִׁיב הַמַּלְאָךְ, 'הוּא מָזָלוֹ שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׂרִים הַיּוֹשֵׁב רִאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת!'

וְכָךְ הוֹלִיךְ אוֹתִי הַמַּלְאָךְ מִמַּעְיָן לְמַעְיָן וְהִסְבִּיר לִי: 'זֶה

מַזָּלוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי, הַסּוֹחֵר הֶעָשִׁיר וְזֶה מַזָּלוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי בַּעַל הָאֲחֻזָּה...׳

לְבַסּוֹף אָמַרְתִּי לוֹ: ׳הַגֵּד לִי, אֲדוֹנִי הַמַּלְאָךְ, וְהַמַּזָּל שֶׁלִּי הֵיכָן הוּא?׳

׳הַמַּזָּל שֶׁלְּךָ? בּוֹא וְאַרְאֶה לְךָ,׳ וְהוּא הוֹלִיךְ אוֹתִי הָלְאָה הָלְאָה לְאֹרֶךְ שׁוּרַת הַמַּעְיָנוֹת. בִּקְצֵה הַשּׁוּרָה רָאִיתִי בֶּרֶז קָטָן מְטַפְטֵף – כָּל חֲצִי שָׁעָה יוֹרֶדֶת מִמֶּנּוּ טִפָּה אַחַת.

׳אַתָּה רוֹאֶה אֶת הַבֶּרֶז הַזֶּה?׳ אָמַר לִי, ׳זֶהוּ מַזָּלְךָ הַבִּישׁ!׳

״מֵאָז, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ,״ סִיֵּם הַסַּפָּת אֶת סִפּוּרוֹ, ״בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲנִי מַכֶּה בַּפַּטִּישׁ עַל הָאֶבֶן, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁבְּרָכָה גְּדוֹלָה לֹא תִּצְמַח לִי מֵעֲבוֹדָתִי, כִּי בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי, בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי אֶת מַזָּלִי הַבִּישׁ...״

״יְדִידִי הַטּוֹב,״ פָּנָה אֶל בַּעַל־הַבַּיִת אֶחָד מֵאוֹרְחָיו, בָּחוּר צָעִיר שֶׁלְּרַאֲשׁוֹ כִּפָּה סְרוּגָה, ״כְּבוֹדוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח, אֲבָל חַז״ל אָמְרוּ: ׳אֵין מַזָּל לְיִשְׂרָאֵל׳. לְאָדָם יֵשׁ זְכוּת הַבְּחִירָה, וְאִם הוּא מִתְאַמֵּץ דַּיּוֹ – יָכוֹל הוּא לְשַׁנּוֹת אֶת מַזָּלוֹ. וְלִרְאָיָה, אֲסַפֵּר לָכֶם סִפּוּר עַל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֶׁשְּׁמַעְתִּיו כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי תַּלְמִיד בִּישִׁיבַת ׳מֶרְכָּז הָרַב׳.

״מַה לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּלְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ?״ תָּמַהְתִּי, ״הֲרֵי כָּתוּב בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא זָכָה לְהִכָּנֵס לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא רַק רָאָה אוֹתָהּ מֵרָחוֹק?״

בַּחוּר הַיְשִׁיבָה לִטֵּף אֶת זְקָנוֹ וְהֵשִׁיב:

״אָכֵן, לֹא זָכָה מֹשֶׁה לָבוֹא בְּשַׁעֲרֵי הָאָרֶץ, אַף עַל פִּי שֶׁהִשְׁתּוֹקֵק לְכָךְ מְאֹד. לְפִי הָאַגָּדָה הִצִּיעַ מֹשֶׁה לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיִּטֹּל אַחַת מֵעֵינָיו וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ כְּצִיר לְדַלְתוֹת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וּבִלְבַד שֶׁיַּנִּיחַ לוֹ לִרְאוֹת בְּעֵינוֹ הַשְּׁנִיָּה אֶת הָאָרֶץ מִקָּרוֹב, אֶלָּא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא נַעֲנָה לְבַקָּשָׁתוֹ. אַף לִפְנֵי מוֹתוֹ, הֶעֱלָהוּ לַמְּרוֹמִים וְהֶרְאָה לוֹ אֶת כָּל

הֶעָתִיד לִקְרוֹת בָּעוֹלָם, וּבֵין יֶתֶר הַדְּבָרִים שֶׁרָאָה שָׁם הָיָה גַּם בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה, שֶׁבָּנָה אוֹתוֹ רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמִמַּרְגָּלִיּוֹת. לְפִי הָאַגָּדָה פָּגַשׁ שָׁם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, מְשִׁיחַ יִשְׂרָאֵל, וְזֶה סִפֵּר לוֹ כִּי עָתִיד בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַטָּה לְהֶחָרֵב, וּבִמְקוֹמוֹ יֵרֵד מִשָּׁמַיִם בֵּית־מִקְדָּשׁ חָדָשׁ, שֶׁיַּעֲמֹד עַל מְכוֹנוֹ עַד קֵץ כָּל הַיָּמִים. וּמֶה הָיְתָה גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁזָּכָה לְכָל זֹאת? שִׁמְעוּ וַאֲסַפֵּר לָכֶם.״

מִי הוּא מֹשֶׁה

סִפֵּר יְסַפֵּר, שֶׁכַּאֲשֶׁר יָצְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְחָנוּ בַּמִּדְבָּר, הִתְפַּרְסֵם בְּכָל הָאֲרָצוֹת שְׁמֹעוֹ שֶׁל מֹשֶׁה כְּמַנְהִיג דָּגוּל, נָבוֹן וְיָשָׁר הֲלִיכוֹת, הַדּוֹאֵג לְעַמּוֹ בְּמְסִירוּת נֶפֶשׁ וּמוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ הָאֱמוּנָה אֶל נַחֲלַת אֲבוֹתָיו.

וּבְאוֹתָם יָמִים שָׁלַט בְּאַחַת הַמַּמְלָכוֹת הַמְּמוּכוֹת מֶלֶךְ גָּדוֹל, שֶׁגַּם לְאָזְנָיו הִגִּיעָה הַשְּׁמוּעָה עַל הַמַּנְהִיג הַמֻּפְלָא הַמַּנְחֶה בְּרֹב תְּבוּנָה אֶת עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר.

לְאוֹתוֹ מֶלֶךְ הָיָה בַּחֲצֵרוֹ צַיָּר מְחוֹנָן, שֶׁיָּדַע לְצַיֵּר בְּדִיּוּק נִמְרָץ דְּיוֹקַן כָּל אָדָם, וּבְכֹחַ רְאִיָּתוֹ הַחוֹדֶרֶת הִשְׂכִּיל לְבַטֵּא בְּצִיּוּרָיו אֶת תְּכוּנוֹתָיו הַנִּגְלוֹת וְהַנִּסְתָּרוֹת כְּאֶחָד.

״בְּרִצּוֹנִי לַעֲמֹד עַל טִיבוֹ שֶׁל מֹשֶׁה זֶה,״ אָמַר הַמֶּלֶךְ, ״וְלָדַעַת, אִם אָכֵן יֵשׁ אֱמֶת בְּכָל הַסִּפּוּרִים הַמֻּפְלָאִים שֶׁהִגִּיעוּ לְאָזְנַי.״

הוּא פָּקַד עַל הַצַּיָּר לָצֵאת לַדֶּרֶךְ, אֶל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל

הַיּוֹשְׁבִים בְּמִדְבַּר סִינַי, לְפַגֵּשׁ אֶת מַנְהִיגָם, לְצַיֵּר וּלְהָבִיא לוֹ תְּמוּנַת דְּיוֹקָן נֶאֱמָנָה שֶׁלּוֹ.

הַצַּיָּר מִהֵר לְמַלֵּא אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ. בְּחֶבְרַת שׁוֹמְרִים חֲמוּשִׁים יָצָא לַדֶּרֶךְ, וּלְאַחַר מַסָּע רַב תְּלָאוֹת, הוּא הִגִּיעַ לְמַחֲנֵה בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, נִפְגַּשׁ עִם מֹשֶׁה וּמֹשֶׁה נָעָנָה לְבַקָּשָׁתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהִנִּיחַ לַצַּיָּר לְצַיְּרוֹ.

כַּעֲבֹר חֹדֶשׁ יָמִים חָזַר הַצַּיָּר לָאַרְמוֹן וּמָסַר לַמֶּלֶךְ אֶת הַתְּמוּנָה שֶׁצִּיֵּר.

הִתְבּוֹנֵן הַמֶּלֶךְ בַּציּוּר, וְרָאָה לְפָנָיו אָדָם בַּעַל תָּוֵי פָּנִים נָאִים וּמְעוֹרְרֵי אֱמוּן, שֶׂרֹד וְרַחֲמִים נִשְׁקָפִים מֵעֵינָיו. וְעִם זֹאת, כְּכָל שֶׁהֶעְמִיק לְהִתְבּוֹנֵן בַּתְּמוּנָה חָשׁ כִּי יֵשׁ מַשֶּׁהוּ חָבוּי וְדָבָר סוֹד צָפוּן בָּהּ.

וְהִנֵּה, בְּשִׁרוּתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ מֶלֶךְ הָיָה גַּם אִצְטַגְנִין חָכָם, שֶׁקָּרָא בַּכּוֹכָבִים וְהָיָה בָּקִי בְּתוֹרַת הַפַּרְצוּף, וּמֵהִתְבּוֹנְנוּת בְּפָנָיו שֶׁל אָדָם, יָדַע לִקְרֹא בָּהֶם אֶת כָּל צְפוּנוֹת נַפְשׁוֹ.

קָרָא הַמֶּלֶךְ לָאִצְטַגְנִין, וּמִבְּלִי לְגַלּוֹת לוֹ מִי הוּא הָאָדָם הַמְצֻיָּר בַּתְּמוּנָה, בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְחַוּוֹת אֶת דַּעְתּוֹ עָלָיו.

שָׁעָה אֲרֻכָּה בָּחַן הָאִצְטַגְנִין אֶת הַתְּמוּנָה וְלֹא אָמַר דָּבָר.

"נוּ," דָּחַק בּוֹ הַמֶּלֶךְ, "סַפֵּר לִי מַה דַּעְתְּךָ עַל הָאָדָם הַזֶּה?"

"מָה אֹמַר וּמָה אֲדַבֵּר, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ," הֵשִׁיב הָאִצְטַגְנִין, "צַר לִי לַהֲשִׁיבְךָ שֶׁאָדָם זֶה הוּא אִישׁ אַכְזָר וְרַע מַעֲלָלִים הַמְסֻגָּל לְכָל מַעֲשֶׂה תּוֹעֵבָה, וְלֹא אֶתְפַּלֵּא אִם גַּם בְּצַע מַעֲשֶׂה רָצַח בִּימֵי חַיָּיו!"

"הֵיתָכֵן?" נִדְהַם הַמֶּלֶךְ, "הֲרֵי זֶה דְּיוֹקָנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, הַמַּנְהִיג הַדָּגוּל שֶׁהוֹצִיא אֶת עַמּוֹ מִמִּצְרַיִם!"

"אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ," הֵשִׁיב הָאִצְטַגְנִין, "חָכְמַת הַפַּרְצוּף

אֵינָהּ מְשַׁקֶּרֶת, וְאִם זוֹהִי אָכֵן תְּמוּנָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, חֲרֵי שֶׁכָּל הַחֶסְרוֹנוֹת שֶׁמָּנִיתִי אָכֵן נִמְצָאִים בּוֹ."

"אִם כָּךְ," אָמַר הַמֶּלֶךְ, "בְּוַדַּאי לֹא עָלָה בְּיָדוֹ שֶׁל הַצַּיָּר שֶׁלִּי לְהַעְתִּיק אֶת דִּיּוֹקְנוֹ כַּהֲלָכָה." וְהוּא הֶחְלִיט לָצֵאת בְּעַצְמוֹ לַדֶּרֶךְ, כְּדֵי לִפְגֹּשׁ בְּמֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים.

לְאַחַר מַסָּע אָרֹךְ וּמְפָרֵךְ בִּשְׁבִילֵי הַמִּדְבָּר, הִגִּיעַ הַמֶּלֶךְ בְּחֶבְרַת בְּנֵי לְוָיָתוֹ אֶל מַחֲנֵה בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהוּבָא לִפְנֵי מֹשֶׁה. כַּאֲשֶׁר הִתְבּוֹנֵן הַמֶּלֶךְ בְּפָנָיו שֶׁל מֹשֶׁה, הֻפְתַּע לְגַלּוֹת כִּי הַצַּיָּר שֶׁלּוֹ עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ נֶאֱמָנָה וְצִיֵּר אֶת מֹשֶׁה בְּדִיּוּק נִמְרָץ. הוּא בֵּרַךְ אֶת מֹשֶׁה לְשָׁלוֹם וְאַחַר־כָּךְ אָמַר לוֹ:

"לְפָנַי זְמַן מָה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ צַיָּר מֻמְחֶה, כְּדֵי שֶׁיַּעְתִּיק בֶּנֱאֶמָנוּת אֶת תָּוֵי פַּרְצוּפְךָ וְכָךְ אוּכַל לַעֲמֹד עַל טִיבְךָ. כַּאֲשֶׁר מָסַרְתִּי אֶת תְּמוּנָתְךָ לִידֵי הָאִצְטַגְנִין שֶׁלִּי, הַמֻּמְחֶה בְּחָכְמַת הַפַּרְצוּף, אָמַר לִי לְהַפְתִּיעֲךָ, כִּי זוֹהִי תְּמוּנָתוֹ שֶׁל אָדָם מֻשְׁחָת מִטִּבְעוֹ וּמְסֻגָּל לְכָל מַעֲשֶׂה תּוֹעֵבָה, וַאֲנִי הוֹכַחְתִּי אֶת הַצַּיָּר עַל פָּנָיו עַל שֶׁעָשָׂה מְלַאכְתּוֹ רְמִיָּה, אַךְ עַתָּה אֲנִי רוֹאֶה כִּי לֹא הַצַּיָּר הָאַשְׁמָה כִּי אִם הָאִצְטַגְנִין."

הֶאֱזִין מֹשֶׁה בְּאֹרֶךְ רוּחַ לְדִבְרֵי הַמֶּלֶךְ וְאַחַר־כָּךְ הֵשִׁיב לוֹ:

"דַּע לְךָ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, כִּי שְׁנֵי מְשָׁרְתֶיךָ, כְּזֶה כֵּן גַּם זֶה, לֹא טָעוּ: הַצַּיָּר צִיֵּר אוֹתִי כְּמוֹת שֶׁהִנְנִי וְהָאִצְטַגְנִין לֹא שָׂגָה בְּפִרוּשׁוֹ. בְּטִבְעִי הִנְנִי אָכֵן אִישׁ רַע מַעֲלָלִים וְחֶסְרוֹנוֹתַי רַבִּים מִסְּפֹר, וְאוּלַי אַף גְּדוֹלִים מִמַּה שֶּׁמְּשַׁעֲרִים חָכְמֶיךָ, אֶלָּא שֶׁמֵּרֵנַע שֶׁעָמַדְתִּי עַל דַּעְתִּי, קִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי לְהַלָּחֵם בָּהֶם בְּכָל כֹּחִי וְהִכְנַעְתִּי אוֹתָם לְמָרוּתִי וְסִגַּלְתִּי לִי בִּמְקוֹמָם מִדּוֹת הֲפוּכוֹת, עַד שֶׁהָיוּ לִי לְטֶבַע שֵׁנִי וּבִזְכוּת מַאֲמַצַי אֵלֶּה זָכִיתִי לִהְיוֹת כְּלִי בְּיָדֵי

הָאֱלֹהִים – לְהַעֲלוֹת אֶת בְּנֵי עַמִּי מִמִּצְרַיִם, וְלִהְיוֹת לָהֶם לְמַנְהִיג בְּדַרְכָּם אֶל הָאָרֶץ הַמֻּבְטַחַת."

הוֹדִינוּ לְבַעַל־הַבַּיִת וּלְאוֹרְחוֹ עַל סִפּוּרֵיהֶם וְשַׁבְנוּ לְשׁוֹטֵט בְּחוּצוֹת הַשְּׁכוּנָה. בִּרְחוֹב עֶזְרָא רָאוּ עֵינַי בַּיִת גָּדוֹל וּמְפֹאָר.

"מַהוּ הַבִּנְיָן הַזֶּה?" שָׁאַלְתִּי אֶת דּוֹדִי, "הוּא נִרְאֶה מַמָּשׁ כְּמוֹ אַרְמוֹן!"

"אָכֵן, מְכֻנִּים אוֹתוֹ בְּשֵׁם 'הָאַרְמוֹן'," הֵשִׁיב דּוֹדִי, "אֶת הַבַּיִת הַזֶּה בָּנוּ אֱלִישָׁע יְהוּדָיוֹף וַחֲתָנוֹ יִשְׂרָאֵל חֵפֶץ בִּשְׁנַת 1905. הַמְּסֹרֶת הַיְרוּשַׁלְמִית אוֹמֶרֶת שֶׁהֵם רָצוּ לְהָקִים בַּיִת בּוֹ יוּכַל הַמָּשִׁיחַ לְהִתְגּוֹרֵר וּלְקַבֵּל אֶת אוֹרְחָיו כַּאֲשֶׁר יַגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם."

נִכְנַסְנוּ לַחֲצַר הַבִּנְיָן וְהִתְבּוֹנַנּוּ בּוֹ. עַל הַמַּשְׁקוֹף הַפְּנִימִי שֶׁל אַחַת הַקְּשָׁתוֹת בְּקוֹמַת הַקַּרְקַע רָאִינוּ כְּתֹבֶת בְּצֶבַע:

"הָלְאָה הָאִימְפֶּרְיָאלִיזְם הַבְּרִיטִי!!!"

"כְּתֹבֶת זוֹ," הִסְבִּיר דּוֹדִי, "קְשׁוּרָה בַּהִיסְטוֹרְיָה שֶׁל 'הָאַרְמוֹן'. לְאַחַר שֶׁנִּבְנָה הַבַּיִת לֹא הִתְגּוֹרְרוּ בּוֹ זְמַן רַב. אֱלִישָׁע יְהוּדָיוֹף עָלָה אַרְצָה רַק סָמוּךְ לִתְחִלַּת מִלְחֶמֶת הָעוֹלָם הָרִאשׁוֹנָה. בִּזְמַן הַמִּלְחָמָה הָפַךְ הַבַּיִת לְמִפְקָדָה תּוּרְכִית. לְאַחַר שֶׁכָּבְשׁוּ הַבְּרִיטִים אֶת יְרוּשָׁלַיִם, נֶעֶרְכוּ בּוֹ שְׁנֵי אֵרוּעִים חֲשׁוּבִים בְּחַיֵּי הַיִּשׁוּב: הָרִאשׁוֹן – סֵדֶר פֶּסַח לְחַיָּלִים יְהוּדִיִּים בַּצָּבָא הַבְּרִיטִי וְהַשֵּׁנִי – קַבָּלַת פָּנִים חַגִּיגִית, שֶׁעָרְכוּ תּוֹשָׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם וּוַעַד הַצִּירִים לְלוֹרְד אַלֶנְבִּי, כּוֹבֵשׁ יְרוּשָׁלַיִם. הִנֵּה כָּאן, בְּרֹאשׁ הַמַּדְרֵגוֹת הַמְּפֹאָרוֹת הָאֵלֶּה, נִצַּב הַלּוֹרְד אַלֶנְבִּי בְּ־24 בְּמַאי 1918 יַחַד עִם חַיִּים וַיְצְמַן, שֶׁהָיָה בְּרִבּוֹת הַיָּמִים לַנָּשִׂיא הָרִאשׁוֹן שֶׁל מְדִינַת יִשְׂרָאֵל, וּבֵרְכוּ אֶת הַהֲמוֹנִים שֶׁהֵרִיעוּ לִכְבוֹדָם. לְיָמִים, שִׁמֵּשׁ הַבִּנְיָן מוֹסָדוֹת חִנּוּכִיִּים שׁוֹנִים, וּבְאוֹלָם הַמֶּרְכָּזִי שֶׁלּוֹ נֶעֶרְכָה בִּשְׁנַת 1921 וְעִידַת הַיְסוֹד שֶׁל הָרַבָּנוּת הָרָאשִׁית. בִּשְׁנוֹת הָאַרְבָּעִים נִכְנְסוּ לַבִּנְיָן דַּיָּרִים חֲדָשִׁים: הָאַרְמוֹן, שֶׁקִּבֵּל בַּחֲגִיגִיּוּת אֶת פָּנָיו שֶׁל הַכּוֹבֵשׁ הַבְּרִיטִי, הָפַךְ לְמֶרְכַּז פְּעִילוּת שֶׁל הָאֶצ"ל (הָאִרְגּוּן הַצְּבָאִי הַלְּאֻמִּי) נֶגֶד הַבְּרִיטִים וּבְמַרְתְּפָיו הִתְאַמְּנוּ חַבְרֵי הָאִרְגּוּן וְזֶה מְקוֹר הַכְּתֹבֶת שֶׁאַתָּה רוֹאֶה."